

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Oratio Sandinis: dissuadentis Croeso bellum aduersus Cappadoces:
Character Orationis miti candore & simplicitate ornatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

I. Argumentum à recenti exemplo Scythica expeditione Persis infelici.

II. A minori ad maius, Scytha, cum Grecis comparantur.

III. Aperitia Gracorum, non rumore communi, sed clade Persica adhuc recenti comprobata.

IV. Ab affectu & ingenti periculo, quod in traietione imminet: Et ipsum recenti exemplo Scythica expeditionis confirmatur.

V. Conclusio, & adhortatio grauius ad mature consilendum, ubi praelarum est, quod dicit: Bonum consilium, etiam si minus fortuna responderit semper est apud sapientes laudabile: Temerarium, nec ipsa quidem felicitas excusat. Hanc sententiam excipit statim locus communis, de Dei potestate, & illustri um fortunarum casibus graniter pertinxus, qui multo habuit imitatores:

grauiore casu Decidunt turres, feriuntque summos Fulmina montes, quod pulcherrime dixit Synesius in libro de regno ad Arcadium.

ORATIO SANDANIDIS DISSVADENTIS CROESO

bellum aduersus Cappadoces.

Character orationis miti candore, & simplicitate inornatus.

Ωντοιλεθ επ' ἀνδρας τοιότης τοιάτιον
εἰδαγε παραρκευόμενον; οἱ σκυτίναι μέν
ἀναζυρίδαι, σκυτίλεν δὲ τὸν ἀλλεν
Επον. θύτα, ποπλεστοι, στεφόνται δὲ σοκόντα ιστατησι,
ηθ. I. ἀλλότα ἐχετι, χόρειν ἔχοντες θυγέτειν· πρός
δὲ σοκόντα διαχρέονται, ἀλλά οὐδεποτετεροι. οὐ
σοκαδίτηχτοι θύγεται, σοκόλλοταχαλάντιοι.
τὴτ μὲν δή, εἰ νικήτεις, τὸ σφέας ἀπαγένται,
τοῖσι Κρητινῶν; τὸτο δὲ, οὐ νικήσεις, μάδο οὐτα
ἀγαθὰ ἀποδεῖταις. γεωργίμοις γέροντι μετε-
γενέσατο, καρπούτοις, οὐδὲ ἀπωσοτέροις, ήταν
μάτινον θεοῖσι έχοντα χάρην, οἱ σοκέπι νόον ποιέ-
ται. Μέροντοι σπαθέων θεοὶ Λυδοί.

Sic tu verò rex aduersus quale hominum genus expeditionem parcs? Quibus sunt
Cappadocia
qualia,
braccia coriacæ, cetera quoque vestimenta, coriacæ sunt: qui non quibus volunt cibis, sed quos sua aspera illa regio suppeditat, vescuntur: qui vino minime vuntur, sed aqua sufficiuntur: qui ne fucus quidem habent, quas essent, quibus denique nihil rerum bonarum est. Hos si quidem superaueris, quid eis eripes, quum nihil possideant? fin ab ijs supperatus fueris, quot bonorum iacturam clades ea tibi allaturunt, tecum reputato. Quum enim semel bona nostra gustauerunt, ita illis adhærent, ut acelli nulla ratione possint. Ad me quidem certè quod attinet, Dijis habeo gratiam, quod Periarum animis, nullum inscipiendi expeditionem aduersus Lydos desiderium inijcunt.

ORATIO

ORATIO PHILIPPI IN SENATV.

Continet suationem be'li aduersus M. Aemilium, & Lepidum,
in quos atroc'i stylo inuechitur.

Character est. Philippicus Demosthenis simillimus.

*Magnifra-
tu malis
grauior
nent.*

*Vati Car-
mina in:
cominatio-
ne.*

Maxime vellem (P. C.) Rempub. quietam esse, aut in periculis, à promptissimo quoque defendi: denique prava incepta consultoribus noxæ esse: sed contra, seditionibus omnia turbata sunt, & abijs, quos prohibere magis decebat postremo, quæ pessimi ut stultissimi decreuerere, ea à bonis, & sapientibus facienda sunt. Nam bellum, atque arma, quamquam vobis iniusta, ramen quia Lepido placent, sumenda sunt: nisi forte cui pacem præstare, & bellum pati consilium est.

Prô Dij boni, qui hanc vibem omissa cura adhuc regitis, Marcus Aemilius omnismagistrorum postremus, qui peior, an ignavior sit, deliberari non potest, exercitum opprimentem libertatis habet, & se è contempto metuendum efficit. Vos missantes, & retractantes, verbis, & vatum carminib[us], pacem optatis magis, quam defenditis: neque intelligitis, militia decretorum vobu dignitatem, ille mesum detrahi? atque id iure, quoniam ex rapinis consulatum, ob seditionem prouinciam cum exercitu adeptus est. Quid ille ob beneficia cepisset, cuius sceleribus tanta proxima tribuistis? At scilicet eis, qui ad postremum usque legatos, pacem, concordiam, & alia huiusmodi decreuerint, gratiam habeo, peperisse? Inde despici, & indigni repub. habiti, præde loco astimantur: quippe metu pacem repetentes, quo habitam amiserant. Evidem à principio cura Hetruriā coniurare, proscriptos accessu largitionibus rempub. lacerari videbam, maturandum putabam, & Catuli consilia cum paucis sequutus sum. Cæterū illi, qui gentis Aemiliæ benefacta extollebant, & ignoscendo Pop. Rom. magnitudinem auxile, nusquam etiam tum Lepidum progressum aiebant, & cum priuata arma opprimenda libertatis ceperisse, sibi quisque opes, aut patrocinia querendo, confilium publicum corruerunt. Attamen erat Lepidus latro cum calonibus, &

paucis sceleris, quorum nemo diurna mercede viram mutauerit: Nunc est proconsul, cum imperio non empto, sed dato à vobis, cum legatis adhuc iure parentibus. Et ad eum concurrere homines omnium ordinum quales. corruptissimi, flagrantibus inopia, & cupiditatibus, scelerum conscientia exagitati: Quibus quies in seditionibus, in pace, turbas sunt, hi tumultum ex tumultu, bellum ex bello ferunt: Saturni olim, post Sulpitij, dein Marij, Damascippique, nunc satellites Lepidi. Prætereat Hetruria atque omnes reliquæ bellii arrepta. Hispaniae armis sollicitatæ, Mithridates in latero vectigalium nostrorum, quibus adhuc sustentamus, diem bello circumspicit: quin præter idoneum ducem, nihil abest ad subuentandum imperium:

Quod vos oro, atque obsecro (P. Conscripti) ut animaduertatis, ne patiamini licentiam scelerum, quasi rabiem ad integros procedere. Nam ubi malis frenis sequuntur, Bonu nemo hand facile usque gratuio bonus est. An gratuio expectatis dum exercitu rufus admoto, ferro, atque flamma vibem innudat: quod multo proprius est ab eo, quo agitat statu, quam ex pace & concordia ad arma ciuilia, quæ ille aduersum diuina, & humilia cepit, non pro sua, aut quorum similitudinibus inuria, sed legum, ac libertatis subuentandæ. Anguit enim, ac laceratur animi cupidine, & noxarum metu, expers consilij, inquietus, haec, atque illa tentans, metuit otium, odit bellum: luxu, atque licentia carendum videt, atque interim abutitur vestra socioria. Neque mihi satis consilij est, metum, an ignauiam, an stringitur, dementiam eam appellerem: qui videmini intentam mala, quasi fulmen, opere se quisque ne attingat, sed prohibere, ne cenari quidem. Et quæso considerate, quam conuersa rerum natura sit. Antea malum publicum occulte, auxilia palam instruebantur, & eò boni malos facilè anteibant: nunc pax, & concordia disturbantur palam, defenduntur occulte: Nnnn 3 qui-